

ค่าวันที่สด

ที่ มหา ๐๓๑๗.๓/ว ๔๕๖๐

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๖๒๔ (บกปภ.ช.)/วส
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒

ตามที่ กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ สั่งการให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) เตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ รายละเอียดตามเอกสารที่ข้างถึง นั้น

กรรมการปักครองพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการบูรณาการประสานการปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัด อำเภอ ต้องให้ความสำคัญและดำเนินการโดยเร่งด่วน และป้องกันไม่ให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้ง จึงให้จังหวัดแจ้งอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑ จัดตั้งคณะทำงานติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ และการบริหารจัดการน้ำของพื้นที่ โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานด้าน อุตุนิยมวิทยา หน่วยงานด้านอุทกศาสตร์ (กรมทรัพยากริมแม่น้ำ กรมทรัพยากริมน้ำภาคใต้ กรมชลประทาน) องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น ในการประเมินสถานการณ์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๒ ปรับปรุงแผนเพชิญเหตุภัยแล้งของอำเภอ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และแจ้งให้จัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ เพื่อให้ทุกหน่วยรับทราบ แนวทางการปฏิบัติตามแผนเพชิญเหตุภัยแล้งของอำเภอ ร่วมกำหนดแผนเพชิญเหตุภัยแล้งตลอดจน มาตรการต่างๆในการจัดการความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๓ ประสานส่วนราชการ หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดเตรียมกำลังคน
วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลด้านสาธารณภัยให้มีความพร้อมปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสาน
ความร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรสาธารณกุศลที่มีศักยภาพ ประชาชนจิตอาสา มีส่วนร่วมในการบรรเทา
ความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง

๔ ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับประชาชน โดยผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แจ้งข่าวสารจากทางราชการแก่ประชาชนทราบ โดยใช้หอกระจายข่าว เสียงตามสาย ฯลฯ ในการเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประยัดด้น้ำ เช่น การจัดทำภาชนะเก็บกักน้ำ การใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตรอย่างประหยัด ถูกวิธี ถูกสุขลักษณะ หรือเปิดเตาที่เพื่อพุดคุยทำความเข้าใจหารือแก้ไขปัญหาร่วมกัน และอาจแต่งตั้งผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อร่วมกันเป็นกรรมการบริหารจัดการน้ำ ตลอดจนแนะนำช่องทางการขอรับความช่วยเหลือจากทางราชการ และเครือข่าย พร้อมทั้งเน้นย้ำให้ประชาชนติดตามข้อมูลข่าวสารจากทางราชการอย่างต่อเนื่อง

/๕ เตรียมพร้อม...

๕ เตรียมพร้อมกำลังสมานิกกองอาสารักษาดินแดนพร้อมอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น ณ ที่ตั้ง เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดเหตุการณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ສຶກຕິພາບ ອະນາໄມ
(ວາທີທ່ານ ບຸລູພະຍະໂສກດ)
ອົງປະກິດການປັດຈຸບັນ

สำนักอำนวยการกองอาสารักษาดินแดน
ส่วนปฏิบัติการพิเศษ
โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๕๐๐๒ ต่อ ๔๑๕

ด่วนที่สุด

ที่ มก ๐๖๒๔ (บกปภ.ช.)/ว ๓/

กองบัญชาการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
ถนนอู่ทองนอก กทม. ๑๐๗๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเตรียมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานสถานการณ์ภัยแล้งปี ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

กรมอุตุนิยมวิทยา ได้คาดหมายลักษณะอากาศของประเทศไทย ราย ๓ เดือน ตั้งแต่เดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๒ ว่าปริมาณฝนรวมของประเทศไทยตอนบนจะต่ำกว่าค่าปกติในขณะที่ภาคใต้ มีปริมาณฝนใกล้เคียงค่าปกติ โดยภาคเหนือและภาคกลาง มีปริมาณฝนรวมต่ำกว่าปกติร้อยละ ๒๐ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะมีปริมาณฝนรวม ต่ำกว่าปกติ ร้อยละ ๑๐ และคาดว่าจะริมเข้าสู่ฤดูร้อนประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเตรียมการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยจังหวัดทุกจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อม

๑.๑ จัดตั้งคณะทำงานติดตามสถานการณ์ เพื่อทำหน้าที่ติดตามสภาพอากาศ และ การจัดการน้ำ โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น หน่วยงานด้านอุตุนิยมวิทยา หน่วยงาน ด้านอุทกวิทยา (กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมชลประทาน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษาที่มีผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่ติดตาม วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ตลอดจน เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับใช้ในการเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ในพื้นที่ได้อย่างทันท่วงที

๑.๒ ปรับปรุงแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และ ให้จัดประชุมกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) เพื่อให้ทุกหน่วยงานรับทราบ แนวทางการปฏิบัติตามแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัด รวมถึงนำบทเรียนจากการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรคจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ให้จัดส่งแผนเผชิญเหตุภัยแล้งของจังหวัด ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกลาง ภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พร้อมทั้งส่งในรูปแบบไฟล์เอกสาร Portable Document Format (PDF) ที่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ center.ddpm@gmail.com

๑.๓ มอบหมายส่วนราชการ หน่วยทหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ จัดเตรียม กำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลสาธารณภัย เช่น รถยกต์บรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ เป็นต้น ให้มีความพร้อม ปฏิบัติงานตามแผนเผชิญเหตุ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน องค์กรสาธารณกุศล ที่มีศักยภาพ ประชาชนจิตอาสา มีส่วนร่วมในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยแล้ง

๑.๔ ให้อำเภอ...

๑.๔ ให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจ ซ่อมแซมແລ่งเก็บกักน้ำ และภาชนะเก็บน้ำกลางให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ และจัดทำแผนการแยกจ่ายน้ำในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ความสำคัญกับหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีระบบประปาเป็นพิเศษ รวมถึงกำหนดจุดแจกจ่ายน้ำกลาง เพื่อการอุปโภคบริโภคสถานที่ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้

๑.๕ ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่เสียงภัยแล้งด้านการเกษตร ตามแผนเตรียมความพร้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๑/๖๒ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบูรณาการหน่วยงานระดับพื้นที่ในการติดตาม เฝ้าระวัง ตลอดจนเตรียมความพร้อม โดยการติดตั้งเครื่องจักรกลสาธารณภัย ในพื้นที่เสียงภัยแล้งไว้เป็นการล่วงหน้า สำหรับใช้แก้ไขปัญหาอย่างทันท่วงที่ พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม กับสถานการณ์ในพื้นที่

๑.๖ สร้างการรับรู้ให้กับประชาชน ถึงมาตรการการบริหารจัดการน้ำของภาครัฐที่ ประชาชนสามารถเข้าใจ และเข้าถึงได้ง่าย การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประหยัดน้ำ เช่น การจัดทำภาชนะเก็บกักน้ำ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตรอย่างประหยัด ถูกวิธี ถูกสุขลักษณะ

๒. เมื่อก็ิดหรือคาดว่าจะเกิดสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด พร้อมทั้งให้อำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ/ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นขึ้น โดยให้ศูนย์ฯ ดังกล่าว เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ และแบ่งมอบหน้าที่การปฏิบัติให้เกิดความชัดเจนและเป็นไปตามระบบบัญชาการเหตุการณ์

๒.๒ การแจ้งเตือนสถานการณ์ในพื้นที่ โดยให้ความสำคัญในเรื่องการส่งข้อมูลการแจ้งเตือนภัยถึงประชาชนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และทั่วถึง โดยที่ประชาชนสามารถรับทราบข้อมูลการปฏิบัติงาน การดำเนินการของภาครัฐ ซึ่งทางการรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ตลอดจนซึ่งทางการแจ้งข้อมูล การขอรับความช่วยเหลือ บรรเทาทุกข์ จากภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ ให้ฝ่ายปกครองร่วมกับฝ่ายทหารในพื้นที่ สอดส่อง ทำความเข้าใจ และให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาความเดือดร้อน โดยเฉพาะกรณีการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร รวมด้วยอุปกรณ์ที่เกิดปัญหาความชัดແย়ังจากกรณีการแร่ชั่งชิงน้ำ หรือการนำประเด็น การขาดแคลนน้ำมาใช้จัดตั้งกลุ่มมวลชนเพื่อสร้างสถานการณ์ความชัดແย়ัง

๒.๔ มอบหมายหน่วยงานที่มีศักยภาพในพื้นที่ ในการบรรเทาความเดือดร้อน ของประชาชน เช่น การแยกจ่ายน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การสูบน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติไปยังแหล่งน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร หรือขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลสาธารณภัย จากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต หน่วยทหาร หน่วยงานสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กรมชลประทาน เป็นต้น

๒.๕ ประสานกรมฝนหลวงและการบินเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดทำฝนหลวงในพื้นที่เมืองสภาวะอากาศเอื้ออำนวย

๒.๖ เมื่อจังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งของจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินท造福ของราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๖๒ แล้ว ให้เร่งสำรวจความเสียหาย และพิจารณาให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้งตามระเบียบ หลักเกณฑ์ และแนวทางที่กำหนดโดยย่างเคร่งครัด โดยให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และเป็นธรรม

๒.๗ ดำเนินการ...

๒.๗ ดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่มักเกิดในช่วงฤดูแล้ง เช่น อหิวาตโรคโกรอุจาระร่วง และโรคอาหารเป็นพิษ โดยจัดหน่วยแพทย์และสาธารณสุขเคลื่อนที่ เพื่อดูแลรักษาสุขภาพของประชาชน ตลอดจนสนับสนุนการจัดทำแหล่งน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภค และให้ความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม และถูกสุขอนามัยกับประชาชน

๒.๘ กำหนดแผนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่พบบ่อยในช่วงฤดูแล้ง เช่น กรณีการลักขโมยเครื่องสูบบุหรี่ เครื่องมืออุปกรณ์ และผลผลิตทางการเกษตรของประชาชนผู้ประสบภัยแล้ง เป็นต้น เพื่อลดการซ้ำเติมปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๓. การสรุปสถานการณ์ภัยแล้ง และการให้ความช่วยเหลือที่ได้ดำเนินการแล้วในด้านต่าง ๆ ให้สรุประยงานลงในระบบศูนย์ปฏิบัติการข้อมูลสาธารณะภัยด้านน้ำ ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทางเว็บไซต์ <http://nirapai.disaster.go.th> หัวข้อแบบรายงานภัยแล้ง/ฝนทึ่งช่วง ทุกวันจันทร์ โดยเริ่มรายงานครั้งแรก ในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

อนึ่ง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ทุกจังหวัดต้องให้ความสำคัญ และดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เมืองมี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ศูนย์อำนวยการบรรเทาสาธารณภัย
โทรศัพท์ ๐-๒๖๓๗-๓๔๖๐
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๗๔๕๘

